

31/10/2015 - Η ΕΚΤ διαπιστώνει συνολική υστέρηση κεφαλαίων ύψους 14,4 δισεκ. ευρώ σε τέσσερις σημαντικές ελληνικές τράπεζες

- Από τη συνολική αξιολόγηση των τεσσάρων σημαντικών ελληνικών τραπεζών προκύπτει συνολική υστέρηση κεφαλαίων ύψους 4,4 δισεκ. ευρώ στο πλαίσιο του βασικού σεναρίου και 14,4 δισεκ. ευρώ στο πλαίσιο του σεναρίου δυσμενών εξελίξεων.
- Η υστέρηση κεφαλαίων περιλαμβάνει προσαρμογές που προέκυψαν από τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού ύψους 9,2 δισεκ. ευρώ.
- Οι τράπεζες έχουν διορία έως τις 6 Νοεμβρίου για να υποβάλουν σχέδια κάλυψης των κεφαλαιακών αναγκών με τα οποία θα εξηγούν πώς προτίθενται να καλύψουν την υστέρηση κεφαλαίων.
- Η κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών θα βελτιώσει την ανθεκτικότητα των ισολογισμών των τραπεζών.

Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ διενήργησε συνολική αξιολόγηση των τεσσάρων σημαντικών ελληνικών τραπεζών (Alpha Bank, Eurobank, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και Τράπεζα Πειραιώς) σύμφωνα με την απόφαση της συνόδου κορυφής για το ευρώ της 12ης Ιουλίου 2015 και το μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – ενεργούσης εξ ονόματος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) –, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος που υπογράφηκε στις 19 Αυγούστου 2015.

Στο πλαίσιο της ως άνω αξιολόγησης διενεργήθηκε έλεγχος της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού (Asset Quality Review – AQR) και μια μελλοντικής προοπτικής άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, η οποία περιελάμβανε ένα βασικό σενάριο και ένα σενάριο δυσμενών εξελίξεων, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ειδικές ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των επιμέρους τραπεζών στο πλαίσιο του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας.

Ο έλεγχος της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού είχε ως αποτέλεσμα συνολικές προσαρμογές ύψους 9,2 δισεκ. ευρώ όσον αφορά τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού των συμμετεχουσών τραπεζών στις 30 Ιουνίου 2015. Επιπροσθέτως, το ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (non-performing exposure – NPE) των τεσσάρων τραπεζών αυξήθηκε κατά 7 δισεκ. ευρώ, με τις σχετικές προβλέψεις να έχουν ήδη ληφθεί υπόψη στις ως άνω προσαρμογές που προέκυψαν από τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού. Πέραν των άμεσων προσαρμογών της τρέχουσας λογιστικής αξίας, το αποτέλεσμα του ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού αντανακλάται επίσης στην προβολή για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών σύμφωνα με τα υποθετικά σενάρια που χρησιμοποιήθηκαν στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Συνολικά, από την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στις τέσσερις συμμετέχουσες τράπεζες προέκυψε υστέρηση κεφαλαίων ύψους 4,4 δισεκ. ευρώ σύμφωνα με το βασικό σενάριο και 14,4 δισεκ. ευρώ σύμφωνα με το σενάριο δυσμενών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών που προέκυψαν από τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού, μετά από σύγκριση των δεικτών φερεγγυότητας βάσει της προβολής με τα ελάχιστα όρια που είχαν καθοριστεί για την

άσκηση.

Οι τέσσερις τράπεζες έχουν διορία έως τις 6 Νοεμβρίου για να υποβάλουν στην Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ σχέδια κάλυψης των κεφαλαιακών αναγκών με τα οποία θα εξηγούν πώς προτίθενται να καλύψουν την υστέρηση κεφαλαίων. Κατόπιν αυτού θα ξεκινήσει μια διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του έτους. Η κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών μέσω αυξήσεων κεφαλαίων θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κεφαλαιακών αποθεμάτων προληπτικής εποπτείας στις τέσσερις ελληνικές τράπεζες, τα οποία θα βελτιώσουν την ανθεκτικότητα των ισολογισμών τους και τη δυνατότητά τους να αντεπεξέρχονται σε ενδεχόμενες αρνητικές μακροοικονομικές διαταραχές.

Αποτελέσματα της συνολικής αξιολόγησης ανά τράπεζα (ως ποσοστά %, σε εκατ. ευρώ)

Τράπεζα	Δείκτης κεφαλαίου CET1 πριν από τον AQR Ιούνιος 2015 (ποσοστά %)	Επίδραση του AQR		Βασικό σενάριο		Σενάριο δυσμενών εξελίξεων	
		Δείκτης κεφαλαίου CET1 μετά τον AQR Ιούνιος 2015 (ποσοστά %)	Υστέρηση κεφαλαίων έναντι 9,5% μετά τον AQR (εκατ. ευρώ)	Δείκτης κεφαλαίου CET1 μετά το βασικό σενάριο (ποσοστά %)	Υστέρηση κεφαλαίων έναντι 9,5% μετά την άσκηση προσομοίωσης (εκατ. ευρώ)	Δείκτης κεφαλαίου CET1 μετά το σενάριο δυσμενών εξελίξεων (ποσοστά %)	Υστέρηση κεφαλαίων έναντι 8% μετά την άσκηση προσομοίωσης (εκατ. ευρώ)
Alpha Bank	12,7%	9,6%	0	9,0%	263	2,1%	2.743
Eurobank	13,7%	8,6%	339	8,6%	339	1,3%	2.122
Εθνική Τράπεζα	11,6%	8,1%	831	6,8%	1.576	-0,2%	4.602
Τράπεζα Πειραιώς	10,8%	5,5%	2.188	5,2%	2.213	-2,4%	4.933
Σύνολο	12,1%	7,9%	3.358	7,6%	4.391	0,1%	14.401

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια, ο έλεγχος της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού το 2015 έγινε σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στη συνολική αξιολόγηση το 2014 (1). Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ διενήργησε διεξοδική διασφάλιση ποιότητας των αποτελεσμάτων του εν λόγω ελέγχου τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτής της άσκησης προέκυψαν σημαντικές προσαρμογές από τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού, παρά τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι τράπεζες να καταγράψουν στους λογαριασμούς τους σημαντικό τμήμα των ευρημάτων του ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού που διενεργήθηκε το 2014. Αυτό οφείλεται πρωτίστως στην επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, η οποία οδήγησε σε αύξηση του όγκου των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων καθώς και σε μείωση τόσο της αξίας των εξασφαλίσεων όσο και των αποτιμήσεων των ταμειακών ρών. Επιπροσθέτως, η τυποποίηση του ορισμού των βασικών δεικτών σε ολόκληρη την ΕΕ οδήγησε σε περαιτέρω μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και αναγνώριση της απομείωσης της αξίας στον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού. Για παράδειγμα, η πλήρης

εφαρμογή των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) στα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα συνεπάγεται ότι τα ανοίγματα με ανοχή μπορούν να εντοπίζονται και να ελέγχονται καλύτερα για απομείωση της αξίας. Τέλος, το γεγονός ότι οι αντισταθμιστικές επιδράσεις της φορολογίας δεν ελήφθησαν υπόψη στον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού οδήγησε σε αύξηση των προσαρμογών που προέκυψαν από τον εν λόγω έλεγχο το 2015 έναντι των αντίστοιχων προσαρμογών το 2014.

Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διενεργήθηκε κεντρικά από την ΕΚΤ και βασίστηκε σε στοιχεία που παρασχέθηκαν από τις συμμετέχουσες τράπεζες, τα οποία υποβλήθηκαν σε διασφάλιση ποιότητας από κεντρική ομάδα. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε το 2014 από την EAT και την ΕΚΤ. Περιελάμβανε ένα βασικό σενάριο και ένα σενάριο δυσμενών εξελίξεων, τα οποία εφαρμόστηκαν για την περίοδο από τις 30 Ιουνίου 2015 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017. Ο ελάχιστος δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) που έπρεπε να διατηρούν οι ελληνικές τράπεζες ήταν 9,5% σύμφωνα με το βασικό σενάριο και 8% σύμφωνα με το σενάριο δυσμενών εξελίξεων.

Εάν μια τράπεζα εμφανίζει υστέρηση κεφαλαίων σε περισσότερα από ένα μέρη της άσκησης, το ανώτατο ποσό καθορίζει την τελική υστέρηση κεφαλαίων που πρέπει να καλυφθεί. Το βασικό σενάριο ορίστηκε ως μέρος του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας και το σενάριο δυσμενών εξελίξεων αναπτύχθηκε από την ΕΚΤ κατόπιν διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Οι υποθέσεις σχετικά με τον ρυθμό αύξησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) και για τα δύο σενάρια παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

**Υποθέσεις σχετικά με τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ
στο βασικό σενάριο και στο σενάριο δυσμενών εξελίξεων
(ως ποσοστά %)**

Έτος	Βασικό σενάριο			Σενάριο δυσμενών εξελίξεων		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ	-2,3%	-1,3%	+2,7%	-3,3%	-3,9%	0,3%

Για τα λεπτομερή αποτελέσματα της άσκησης και σχετικές πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στα υποδείγματα κοινοποίησης αποτελεσμάτων και στη συγκεντρωτική έκθεση που διατίθενται στον [δικτυακό τόπο της Τραπεζικής Επιτοπείας της ΕΚΤ](#).

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Νίκο Κεράνη, τηλ.: +49 69 1344 7806 και +49 172 758 7237, ή στον κ. William Lelieveldt, τηλ.: +49 69 1344 7316 και +49 170 227 9090.

(1) <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/assetqualityreviewphase2manual201403en.pdf>